

การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและ
สังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

The social construction meaning, The sources of the meaning and the process of self
responsibility and social responsibility behavioral of the students of
Princess Galyani Vadhana Institute of Music

ณัฐวุฒิ ประทีปถัดดา(NattawutPrateeladda)*

พัชรลีดา เพชรประดับ(Phatsita Phetpradub)*

พลอยไพลิน พงษ์ศิริแสน (Ploypailin Phongsirisan)*

พิทักษ์ ศิริวงษ์ (Pitak Siriwong)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีปรากฏการณ์วิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ นักศึกษาสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จำนวน 33 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. การให้ความหมาย และที่มาของความหมาย ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง 1) การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง 2) การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด 3) การวางแผนการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย 4) การรักษาสัญญาหรือคำพูดของตนเอง 5) การรักษาระเบียบวินัยของตนเอง 6) การตรงต่อเวลา 7) การไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน 2. การให้ความหมาย และที่มาของความหมาย ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง 1) การมีระเบียบวินัยโดยการเคารพกฎหมาย 2) การรักษาสาธารณสมบัติ 3) การมีมารยาทโดยคำนึงถึงความรู้สึกและสิทธิของผู้อื่น 4) การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน 3. กระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษา ได้แก่ 1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง 2) การตรงต่อเวลา 3) การรักษาสัญญาหรือคำพูดของตนเองที่ได้ให้ไว้กับผู้อื่น 4) การปรับตัวและการบริหารจัดการวางแผนใหม่ 4. กระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามกฎหมาย 2) การไม่ทำร้ายผู้อื่น 3) การมีจิตสาธารณะในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม 5. ปัญหาและอุปสรรคแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษา ได้แก่ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง 2) ด้านการรักษาคำพูดของตนเอง 3) ด้านการปรับตัวและการบริหารจัดการวางแผนใหม่ และ 6. ปัญหาและอุปสรรคแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของสังคมของนักศึกษา ได้แก่ 1) ด้านการไม่เคารพกฎหมาย 2) ด้านการสื่อสารที่ไม่เข้าใจกัน

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

A Students of Master of Art Program, Faculty of Management Science, Silpakorn University

** รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Associate Professor Ph.D, Faculty of Management Science, Silpakorn University

Abstract

The Qualitative research aimed to study the social construction meaning, the sources of meaning and the process of self responsibility and social responsibility behavioral of studentsof PrincessGalyaniVadhana Institute of Music. The data gathered from 33 studentsof PrincessGalyaniVadhana Institute of Music’s interviews and the interviewer’s observing. The result of the research show that : 1. The social construction meaning and the sources of meaning of self responsibility of studentsof PrincessGalyaniVadhana Institute of Music were 1) Responsibility for their own businesses 2) Do the best on the work was assigned 3) Planning for work to targets 4) Keeping the promises or keeping the rules 5) Keeping the rule for their working or studying standard 6) Punctuality 7) Do not make a trouble to other. 2) The social construction meaning and the sources of meaningof social responsibility of students of Princess GalyaniVadhana Institute of Music were 1) Discipline and lawfulness 2) Saving the public Property 3) Keeping the Social etiquette and regarding to the other right 4) Considering of the common rather than personal benefits3. The process of self responsibilitybehavioral ofstudents of Princess GalyaniVadhana Institute of Music was 1) Responsibility for their own business 2) Punctuality 3) Keeping the promises to others 4) Adaptation and set the new plan to support the situation that cannot control 4. The process of social responsibility behavioral ofstudentsof PrincessGalyaniVadhana Institute of Music was 1) Lawfulness 2) Do not harm to others 3) Help the people and sacrificed. 5.The obstacles of behavioral for self responsibility was 1) Lacking of responsibility for their own business 2) Cannot keep their promises 3) Cannot adapt or set new plan when they find the situation that cannot control. And last 6. The obstacles of behavioral for social responsibility was 1) Do not follow the law 2) The communication error.

บทนำ

มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคมเมื่อถือกำเนิดขึ้นมา ก็ย่อมมีสถานภาพบทบาทและหน้าที่ต่างๆติดตามมา บทบาทของตนที่อยู่ในสังคมจะมีความหลากหลายและแตกต่างกันขึ้นหากสังคมมีความซับซ้อนและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เพราะมนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ อาจจะมีสถานภาพและบทบาทได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ซึ่งในสังคมใดๆ ก็ตามบทบาทของสมาชิกในสังคมจะมีอิทธิพลต่อเสถียรภาพความสงบสุขและการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของสังคมนั้นๆ เป็นอย่างมาก ถ้าหากการปฏิบัติตนของสมาชิกเป็นไปตามบทบาทและสอดคล้องกับสถานภาพของแต่ละบุคคล แต่ในทางตรงกันข้ามอาจจะมีผลทำให้สังคมขาดความสงบสุขมีความวุ่นวายและเกิดความแตกแยกขึ้นได้ถ้าบุคคลดำเนินบทบาทที่ไม่สอดคล้องกับสถานภาพที่ตนเองได้รับ สำหรับการดำเนินบทบาทที่ไม่สอดคล้องกับสถานภาพที่ตนเองได้รับ นั้นหมายถึง การขาดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ซึ่งอาจหมายถึง หน้าที่ แนวทางการปฏิบัติตน ที่แต่ละบุคคลไม่ได้รับการปลูกฝังในเรื่อง

ของคุณธรรม และจริยธรรมอบรม สัณสนจากครอบครัว ครู อาจารย์ ตั้งแต่เล็กจนโต (ไพศาล ภูไพบูลย์ และคณะ, 2552)

สังคมไทยในปัจจุบันกำลังก้าวเข้าสู่ภาวะเสื่อมโทรมอย่างมากมีปัญหามากมาย ด้าน เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ซึ่งต้นเหตุของปัญหาเหล่านี้เป็นผลมาจากปัญหาด้านจริยธรรม ได้แก่ การขาดระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ต่อสังคม มีการทุจริตคอร์รัปชันไม่ซื่อสัตย์ รวมทั้งมีค่านิยมทางด้านวัตถุ การยกย่องและเลียนแบบค่านิยมวัฒนธรรมตะวันตกที่เน้นการสร้างสรรค์ทางวัตถุที่ล้นหลามเข้ามา จนทำให้ค่านิยมอันดีงามทางด้านจิตใจของสังคมไทยในอดีตที่ยึดถือหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีเมตตา ความเกรงใจ รู้กาลเทศะ และความเกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎหมายบ้านเมืองเริ่มจางหายไป จนทำให้คนไทยไม่รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง และจิตสำนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติบ้านเมือง จนทำให้ชาติบ้านเมืองตกอยู่ในภาวะวิกฤติต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งรอวันที่จะแก้ไขปัญหเหล่านี้ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ที่ทรงพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยเนื่องในวโรกาสวันฉลองรัฐธรรมนูญ 10 ธันวาคม 2488 ความว่า “ถ้าคนไทยทุกคนถือตนว่า ตนเป็นเจ้าของชาติบ้านเมืองและต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดี ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และถูกต้องตามทำนองคลองธรรมแล้ว ความทุกข์ยากของบ้านเมือง ก็จะผ่านไปได้” (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดล, 2488)

การปลูกฝังในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ของสังคมไทยควรเริ่มต้นปลูกฝังที่เยาวชนของชาติให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม โดยการปลูกฝังเริ่มตั้งแต่ สถาบันครอบครัว ชุมชน สังคม ตลอดจนประเทศชาติ ซึ่งหน่วยงานที่มีความสำคัญมากที่สุดในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม แนวคิด และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมให้แก่เยาวชน ก็คือ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาที่เยาวชนได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการดำรงชีวิตประจำวันอยู่ในสถานที่แห่งนี้ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะการเรียนรู้และการปลูกฝังในเรื่องของความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น เริ่มจากการรู้จักหน้าที่ของตนเอง คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนมีจิตสาธารณะบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ประเทศชาติ(ฉันทนา รัตนพลแสน, 2551)

สถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เป็นสถาบันการศึกษาภายใต้การกำกับของรัฐ ตามพระราชบัญญัติสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา พ.ศ. 2555 ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต เฉพาะทางด้านดนตรี (Conservatory) ซึ่งมีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 132 หน่วยกิต และเมื่อนักศึกษาเรียนจบตามหลักสูตรดังกล่าวเป็นระยะเวลา 4 ปีแล้ว สามารถไปประกอบอาชีพต่างๆ เช่น นักดนตรี นักวิชาการด้านดนตรี ผู้ประกอบการทางด้านดนตรี ผู้สร้างสรรค์ทางด้านดนตรี เป็นต้น ซึ่งการไปประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคตนั้น สถาบันดนตรีกลายาณวัฒนาได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด หรือทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในการประกอบอาชีพ เพราะอาชีพส่วนใหญ่ของนักศึกษาจะเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมากในอนาคต อีกทั้งยังต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนรุ่นหลังของสังคมต่อไป (คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2557, 2557)

ดังนั้น คณะผู้วิจัย จึงได้ให้ความสำคัญกับปัญหาในเรื่องของความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของคุณธรรม และจริยธรรม โดยศึกษาจากแนวความคิด หรือทัศนคติของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา ว่านักศึกษาแต่ละคนมีการแสดงความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา อีกทั้งปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้การแสดงพฤติกรรมไม่เป็นไปตามความหมายของความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมายความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของ นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา
2. เพื่อศึกษากระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการให้ความหมายและที่มาของความหมายของความรับผิดชอบของตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยสามารถเผยแพร่แนวคิดและหลักการได้อย่างถูกต้อง
2. ทำให้ทราบถึงการประยุกต์ใช้แนวคิดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาและสังคมให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมรวมถึงแนวทางการแก้ปัญหาของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เพื่อสามารถนำไปวางแผนและปรับเปลี่ยนแนวคิดพฤติกรรม กระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา โดยศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมายและกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนาโดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง งานวิจัย และเอกสารต่างๆ ร่วมกับการสัมภาษณ์และสังเกตผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาแนวปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology Study) หมายถึง การศึกษาประสบการณ์ที่เหมือนกันของกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน เพื่อนำมาหาความหมาย คำตอบหรือคำอธิบายของประสบการณ์ที่แต่ละคนรับรู้แตกต่างกัน (ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์, 2554 : 51 - 52) ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา

ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 33 คน โดยเลือกสัมภาษณ์ครั้งละ 2 - 3 คน เมื่อข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นคำตอบที่ซ้ำๆ กันและไม่มีประเด็นใหม่แล้ว แม้จะเก็บข้อมูลต่อไปก็จะได้ข้อมูลแบบเดิม หรือ ที่เรียกว่าทฤษฎีขิ้นเพดานหรือ ทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) ผู้วิจัยจึงหยุดการเก็บข้อมูล

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ สถาบันดนตรีกลยาณวัฒนา 2010 ซอยอรุณอมรินทร์36 แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700

4. ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 เดือน คือ เดือน พฤศจิกายน 2558 โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ของ นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณวัฒนา

วิธีการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการเก็บข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง คือ นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณวัฒนา จำนวน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือหลายชนิดร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วนที่สุด ได้แก่

1. สมุดบันทึก (Note book) เพื่อใช้บันทึกข้อมูลและรายละเอียดการสัมภาษณ์ รวมทั้งการสังเกต น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง อารมณ์ที่แสดงออกระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาประกอบการวิเคราะห์ ข้อมูล (ชาย โพธิ์สิตา, 2549 : 272)

2. โทรศัพท์มือถือ (Mobile phone) เพื่อบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ โดยสามารถนำมาเปิดฟัง เพื่อทบทวนคำสัมภาษณ์ ฟังน้ำเสียงและอารมณ์ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากขึ้น

3. แบบคำถามสัมภาษณ์ (Questionnaire) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีการกำหนดคำถามหลักที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาด้วยคำถามปลายเปิด

4. ผู้วิจัย (Researcher) เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่ต้องมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการวิจัย โดยการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากตัวผู้วิจัยเองเป็นพนักงานอยู่ในสถาบันดนตรีกลยาณวัฒนา จึงเปรียบเสมือนคนวงใน (ชาย โพธิ์สิตา, 2549 : 311)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ผู้วิจัยมีการวางแผนระยะเวลาในการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล โดยกำหนดเดือนลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม 1 เดือน คือ เดือน พฤศจิกายน 2558 ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลจนกระทั่งข้อมูลขิ้นเพดานหรือมีความครอบคลุมตามวิธีการเก็บข้อมูลของวิธีวิทยา ร่วมกับการค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ แนวคิดและทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับความชอบธรรม (Legitimacy Theory) อธิบายถึงอำนาจในการใช้

ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลของบริษัท สำหรับการดำเนินธุรกิจว่าแท้ที่จริง ภายใต้เงื่อนไขในการดำเนินธุรกิจของบริษัทต้องตรงตามความคาดหวังของสังคม แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (Public Responsibility) แนวคิดนี้ให้ความสำคัญว่า บริษัทจะต้องระมัดระวังและใส่ใจถึงผลกระทบที่ตามมา (Outcome)จากการดำเนินธุรกิจ ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Theory) ทฤษฎีนี้มีการเชื่อมโยงกับเรื่องของความชอบธรรม (Legitimacy) โดยมุมมองจากแนวคิดนี้มุ่งไปยังนโยบายของบริษัทที่สร้างผลกระทบให้เกิดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น คู่ค้า คู่แข่ง ภาครัฐและชุมชน เป็นต้น แหล่งข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประวัติความเป็นมาของสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาเป็นกรอบแนวทางในการวิจัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เพื่อให้อิสระผู้ให้ข้อมูลได้อธิบายความหมาย ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ ประสบการณ์ในเรื่องการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมและใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เพื่อศึกษากระบวนการในการแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษามุมมองความคิดและการให้ความหมายจากประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์และค้นหาข้อเท็จจริงจากความหมายของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เพื่อได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่ออธิบายการให้ความหมายที่มาของความหมายและกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาศาสนาบันดนตรีกลายาณวัฒนา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดระเบียบข้อมูล (Data organizing) ผู้วิจัยได้ถอดคำสัมภาษณ์ทันทีหลังจากสัมภาษณ์จบและวิเคราะห์อย่างละเอียด นำมาพิมพ์เป็นบทสัมภาษณ์และอ่านซ้ำๆ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในข้อมูล จากนั้นเริ่มลดทอนข้อมูลทั้งหมดให้เหลือเพียงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจัดหมวดคำสำคัญจากบทสัมภาษณ์ ที่บอกให้ทราบถึงมโนทัศน์ (Concepts) ประเด็นในการวิเคราะห์ เพื่อใช้แทนกลุ่มข้อมูลที่มีความหมายและตอบโจทย์การวิจัยครั้งนี้ โดยข้อมูลที่มีความหมายเดียวกันจะอยู่ในหมวดเดียวกัน เพื่อง่ายและสะดวกต่อการนำข้อมูลในแต่ละหมวดมาวิเคราะห์ข้อความที่มีความหมายเหมือนกับประเด็นที่ศึกษา และนำมาตีความหมายจากมโนทัศน์ที่ได้

2. การแสดงผล (Data display) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาแล้วนำมาเป็นแนวทางในการตั้งคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น และรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยจดบันทึกและบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อรวบรวมมโนทัศน์ นำข้อมูลสัมภาษณ์ที่มีความหมายในเรื่องเดียวกัน นำมาเชื่อมโยงกัน ก็จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และสามารถตอบโจทย์การวิจัยครั้งนี้ได้ โดยนำเสนอในรูปของการบรรยายข้อที่ค้นพบ

3. การสรุปผล (Conclusion) ผู้วิจัยนำข้อค้นพบจากปรากฏการณ์ที่ศึกษา ซึ่งเป็นมโนทัศน์ย่อยที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกลุ่มข้อมูลจนได้มโนทัศน์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำมาอภิปรายในภาพรวมเพื่อเชื่อมโยงสู่ข้อสรุปเชิงทฤษฎี การวิเคราะห์ข้อมูลจะกระทำควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์เสมอ หากข้อมูลที่ได้ไม่เพียงพอก็มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเพื่อให้มีความสมบูรณ์ขึ้น เมื่อข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ได้คำตอบที่ซ้ำกันไม่มีประเด็นอะไรใหม่แล้วถึงแม้ว่าจะเก็บข้อมูลต่อไปก็จะได้ข้อมูลสัมภาษณ์แบบเดิมๆ หรือที่เรียกว่าทฤษฎีขุ่นเพดานหรือทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) ผู้วิจัยจึงหยุดเก็บข้อมูลสัมภาษณ์และเริ่มขั้นตอนต่อไปในกระบวนการวิจัยคือการหาข้อสรุปหรือคำอธิบายเชิงทฤษฎีของสิ่งที่ศึกษา เพื่ออธิบายการให้ความหมายที่มาของความหมายและกระบวนการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยที่มีความยืดหยุ่น ซึ่งผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อผู้วิจัยมีส่วนร่วมในปรากฏการณ์หรือมีความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูลอาจทำให้เกิดความลำเอียงและเพื่อให้เกิดความไว้วางใจในคุณภาพของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Method) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ (อรุณิ อ่อนสวัสดิ์, 2551: 282) ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นมีความถูกต้องเหมาะสม แหล่งที่มาของข้อมูลที่ต่างกัน ทั้งเวลาและบุคคล จะให้ข้อมูลที่เหมือนกันหรือความสอดคล้องกับคำตอบที่จะนำมาวิเคราะห์หรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสอบถามข้อมูลจากนักศึกษาศาสนาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา โดยเลือก เวลาและบุคคล ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกัน เพื่อศึกษาการให้ความหมายที่มาของความหมายและกระบวนการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาศาสนาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา ว่าต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบผู้วิจัยว่าผู้วิจัยแต่ละคนได้รับข้อมูลที่แตกต่างกันอย่างไร เมื่อเปลี่ยนผู้เก็บข้อมูลภาคสนามแล้ว ควรมีข้อมูลที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงไม่ได้เก็บข้อมูลภาคสนามเพียงลำพัง แต่ยังมีผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลภาคสนามจำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ต้องการทราบเมื่อเปลี่ยนผู้สัมภาษณ์ จะได้รับข้อมูลเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากเก็บข้อมูลที่ต่างกัน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากหลายวิธี ทั้งการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลในมุมมองที่ต่างกันแต่มีคำตอบไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้จะใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ต่างกันก็ตาม

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีวิทยาปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology Study) ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลคำตอบของการวิจัยในเรื่องความหมาย ที่มาของความหมาย และกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ทั้งแตกต่าง และคล้ายคลึงกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. การให้ความหมายและที่มาของความหมายของความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา พบว่า

1.1 การให้ความหมายและที่มาของความหมาย “ความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา” แบ่งได้ 7 ความหมาย ดังนี้

1.1.1 “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” หมายถึง การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา อยู่ในช่วงวัยศึกษาเล่าเรียนในระดับชั้นปริญญาตรี จึงมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย คือ ศึกษาเล่าเรียนตามหลักสูตรที่สถาบันกำหนดไว้จนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีหน้าที่เริ่มจากการเข้าเรียนให้ตรงเวลาตามตารางสอนที่กำหนดไว้ อีกทั้งควรทำการบ้านและฝึกซ้อมดนตรีเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ก่อนเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนครั้งต่อไปและก่อนไปเล่นร่วมวงดนตรีกับผู้อื่น

1.1.2 “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” หมายถึง การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา อยู่ระหว่างกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่จึงถูกมอบหมายงานในเรื่องของการบ้านและการฝึกซ้อมดนตรีเฉพาะทางของแต่ละบุคคลจากอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา เพื่อให้นำไปทบทวนในสิ่งที่ได้ศึกษาเรียนรู้มา จึงทำให้เวลาทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายจะต้องทำด้วยความตั้งใจให้งานหรือการบ้านออกมาดีที่สุดหรือสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

1.1.3 “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” หมายถึง การวางแผนการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา มีหน้าที่ศึกษาเล่าเรียน ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนใช้ชีวิตประจำวันในการมาเข้าเรียนให้ทันเวลา การส่งงานหรือส่งการบ้านที่ได้รับมอบหมายให้ทันเวลา โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของงานหรือการบ้านที่มีความสำคัญก่อนให้ทำก่อน จากนั้นค่อยทำในลำดับต่อไป

1.1.4 “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” หมายถึง การรักษาสัญญา หรือคำพูดของตนเอง

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการใช้ชีวิตประจำวันของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ในการรักษาสัญญาหรือคำพูดของตนเองที่ให้ไว้กับผู้อื่น เช่น การนัดส่งงานหรือการบ้าน การนัดมาฝึกซ้อมร่วมกับผู้อื่น การนัดหมายกับผู้อื่น ควรที่จะต้องรักษาสัญญาและทำตามคำพูดของตนเองที่ให้ไว้กับผู้อื่นให้ได้

1.1.5 “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” หมายถึง การรักษาระเบียบวินัยของตนเอง

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ศึกษาอยู่ในสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ดังนั้น นักศึกษาทุกคนจะต้องประพฤติ ปฏิบัติตนตาม กฎ ระเบียบของสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติ ไปในทางที่ดีอย่างเท่าเทียมกันทุกคน

1.1.6 “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” หมายถึง การตรงต่อเวลา

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณิวัฒนา จะต้องมาเข้าเรียนให้ตรงเวลา มีการส่งงานหรือส่งการบ้านที่ได้รับมอบหมายให้ตรงเวลา การมาตรงต่อเวลาในการฝึกซ้อมดนตรีร่วมกับผู้อื่นการมาตรงตามเวลาที่นัดหมายร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

1.1.7 “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” หมายถึง การไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณิวัฒนา คิดว่าควรเริ่มต้นการรับผิดชอบต่อตนเองก่อนเพราะเมื่อมีความรับผิดชอบต่อตนเองได้แล้วก็จะไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนหรือคิดว่าทำอะไรก็ได้ที่ไม่กระทบต่อผู้อื่นหรือบุคคลอื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนในการกระทำของตนเอง

1.2 การให้ความหมายและที่มาของความหมาย “ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณิวัฒนา” แบ่งได้ 4 ความหมาย ดังนี้

1.2.1 “ความรับผิดชอบต่อสังคม” หมายถึง การมีระเบียบวินัยโดยการเคารพกฎหมาย

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณิวัฒนา อยู่ในสังคมจึงต้องอยู่ภายใต้กฎหมายที่สังคมส่วนใหญ่ยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม ดังนั้น นักศึกษาทุกคนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายของบ้านเมือง เช่น การไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ การรักษาระเบียบวินัย การเข้าคิวหรือต่อแถวผู้อื่น เป็นต้น

1.2.2 “ความรับผิดชอบต่อสังคม” หมายถึง การรักษาสาธารณสมบัติ

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณิวัฒนา เห็นว่าการรักษาสาธารณสมบัติของชาติเป็นอีกหนึ่งหน้าที่ที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติ เพราะทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมกันใช้ประโยชน์ร่วมกันและร่วมกันรับผิดชอบ ดังนั้น ทุกคนจึงต้องร่วมกันรักษาไว้ให้คงอยู่ เพื่อสืบทอดต่อให้กับรุ่นลูกหลานได้ใช้ประโยชน์ในอนาคตต่อไป

1.2.3 “ความรับผิดชอบต่อสังคม” หมายถึง การมีมารยาทโดยคำนึงถึงความรู้สึกและสิทธิของผู้อื่น

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณิวัฒนา เห็นว่าคนในสังคมส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางด้านครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู สั่งสอน ที่แตกต่างกันไป เมื่อมาอยู่ร่วมกันในสังคมก็จะมี ความคิด ความเห็นที่ไม่สอดคล้องหรือตรงกัน ดังนั้น ตัวเราเองควรมีการคำนึงถึงบุคคลอื่นอยู่เสมอเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาของความขัดแย้ง หรือความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกิดขึ้น โดยเริ่มต้นจากตัวเราเองที่จะต้องมีการปรับตัว ไม่สร้างปัญหาหรือทำความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดโดยไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น

1.2.4 “ความรับผิดชอบต่อสังคม” หมายถึง การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่นักศึกษาสถาบันดนตรีกลยาณิวัฒนา เห็นว่าการเสียสละให้แก่ผู้อื่น เช่น การให้โอกาสผู้อื่น การมีน้ำใจ เอื้ออาทรช่วยเหลือผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือ การให้ความรู้กับผู้อื่น และการบริจาคทรัพย์สินต่างๆ ที่ไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อนให้กับผู้อื่น เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นการ

ช่วยเหลือผู้อื่นหรือเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยจิตสาธารณะที่ทำด้วยความเต็มใจและยินดี ไม่มีการหวังผลตอบแทนอื่นแอบแฝง

2. กระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา พบว่า

2.1 การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ได้แก่

2.1.1 ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องในเรื่องของการศึกษาเล่าเรียน โดยตั้งใจเรียนในชั่วโมงเรียน และศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ นอกเหนือตำราเรียนอยู่เสมอ การรับผิดชอบต่อทำงาน หรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.2 การตรงต่อเวลา เป็นการรักษาระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ทันและตรงต่อเวลาที่กำหนดไว้ การทำงานหรือส่งการบ้านตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ การนัดหมายกับผู้อื่น ควรไปให้ทันเวลาที่นัดหมายไว้หรือไปก่อนระยะเวลาเล็กน้อย เพื่อไม่ให้ผู้อื่นต้องรอคอย

2.1.3 การรักษาสัญญาหรือคำพูดของตนเองที่ได้ให้ไว้กับผู้อื่น เมื่อมีการให้สัญญาหรือให้คำพูดกับผู้อื่นควรจะทำตามในสิ่งที่ให้ไว้กับผู้อื่น เช่น การนัดส่งงานหรือการบ้านควรส่งให้ตรงตามเวลาที่นัดกับอาจารย์ไว้ การนัดซ้อมดนตรีกับเพื่อนร่วมวงก็ควรมาให้ทันตามเวลาที่มีการนัดหมายไว้ และการนัดหมายกับผู้อื่น ควรมาตามนัดหมายที่ได้ตกลงกันไว้ เป็นต้น

2.1.4 การปรับตัวและการบริหารจัดการวางแผนใหม่ ในกรณีที่เรจะต้องพบกับสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่เกินความคาดหมาย ไม่สามารถควบคุมได้ หรือสถานการณ์ฉุกเฉินเข้ามาแทรกในการใช้ชีวิตปกติของเราหรือเข้ามากระทบต่อแผนการที่เรากำหนดหรือตั้งเป็นเป้าหมายไว้

2.2 การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ได้แก่

2.2.1 การปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่สังคมให้การยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน เช่น การไม่ขับรถผิดกฎจราจร การทิ้งขยะในบริเวณที่มีการจัดสรรไว้ การเข้าแถวต่อคิวมาก่อน – หลัง การมีมารยาทต่อผู้อื่น รู้จักกาลเทศะ เป็นต้น

2.2.2 การไม่ทำร้ายผู้อื่น เป็นการไม่สร้างปัญหาหรือกระทำการบางสิ่งบางอย่างให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น การไม่ใช้คำพูดใส่ร้ายป้ายสีผู้อื่น การไม่นินทาผู้อื่น และการไม่เข้าไปก่อกวนหน้าที่การทำงาน ของผู้อื่นที่ได้รับมอบหมายไว้แล้ว เป็นต้น

2.2.3 การมีจิตสาธารณะในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นการรู้จักกระทำการบางสิ่งบางอย่างให้กับสังคมโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนจากการกระทำนั้น เช่น การให้โอกาสที่ดีกับผู้อื่น การมีน้ำใจกับเพื่อนที่อยู่ร่วมกันในสังคม การให้ความรู้กับผู้ที่ไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน และการบริจาคเงินสิ่งของให้แก่ผู้อื่นที่ด้อยโอกาสและต้องการความช่วยเหลือจากสังคม เป็นต้น

3. ปัญหาและอุปสรรคแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา พบว่า

3.1 ปัญหาและอุปสรรคแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ได้แก่

3.1.1 ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มีดังนี้

3.1.1.1 ปัญหาในเรื่องของการเข้าเรียนและการมาฝึกซ้อมร่วมกับเพื่อนร่วมวงไม่ตรงเวลา ซึ่งสาเหตุเกิดมาจากตัวนักศึกษาตื่นสายหรือขาดความรับผิดชอบ และอาจเกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การจราจรติดขัด สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาทำได้โดยกาสร้างระเบียบวินัยในตัวเอง มีการวางแผนล่วงหน้าในการใช้ชีวิตประจำวันอยู่เสมอและสิ่งสำคัญ คือ การไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

3.1.1.2 ปัญหาในเรื่องของการไม่ยอมฝึกซ้อม สาเหตุเกิดจากการขี้เกียจหรืออยากทำสิ่งอื่นมากที่สุดในขณะนั้น สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาทำได้โดยทำในสิ่งที่อยากทำมากที่สุดก่อนจากนั้นจึงกลับมาฝึกซ้อม

3.1.1.3 ปัญหาในเรื่องของการทำงานหรือการทำการบ้านได้รับมอบหมายไม่สำเร็จตรงตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสาเหตุเกิดมาจากการขี้เกียจทำ หรือเกิดจากสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น มีงานเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการทำในทันที และให้สำเร็จในวันนั้น จึงส่งผลกระทบต่อวางแผนล่วงหน้าของเราที่กำหนดไว้ สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาทำได้โดยการบริหารจัดการวางแผนใหม่ในการเรียงลำดับของความสำเร็จจากมากที่สุดให้ลงมือปฏิบัติก่อน

3.1.2 ด้านการรักษาคำพูดของตนเอง มีปัญหาในเรื่องของการพูดหรือสัญญาอะไรกับผู้อื่นไว้แล้วก็ควรที่จะต้องทำตามคำพูดหรือสัญญานั้นให้ได้ แต่ถ้าหากทำไม่ได้ก็ไม่ควรที่จะพูดหรือสัญญา เพราะถือว่าเป็นการทำผิดคำพูดหรือสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาทำได้โดยการกล่าวขอโทษหรือชี้แจงเหตุผลให้ทราบที่ไม่สามารถกระทำตามคำพูดหรือสัญญาได้

3.1.3 ด้านการปรับตัวและการบริหารจัดการวางแผนใหม่ มีปัญหาในเรื่องของการเจอกับสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น อุปกรณ์การเรียนเสียหายซึ่งมีผลต่อการส่งงานหรือทำงานให้แล้วสำเร็จตามเป้าหมายหรือระยะเวลาที่กำหนดไว้ สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือควรมีการวางแผนสำหรับการทำงานบางอย่างล่วงหน้า ซึ่งไม่ควรทำในเวลากระชั้นชิดมากเกินไป อีกทั้งควรมีการวางแผนการทำงานให้สำเร็จก่อนกำหนดหรือก่อนเป้าหมายล่วงหน้าที่กำหนดไว้

3.2 ปัญหาและอุปสรรคแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรี วิทยาลัยวัฒนาได้แก่

3.2.1 ด้านการไม่เคารพกฎหมาย มีปัญหาในเรื่องของการไม่เคารพกฎจราจรหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือให้เจ้าหน้าที่ตำรวจลงโทษตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและไม่ควรผ่อนปรน เพราะจะได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรมและเสมอภาคกัน อีกทั้งยังเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นไม่กล้าที่จะทำผิดกฎหมายหรือเมื่อคิดที่จะกระทำผิดกฎหมายจะได้คำนึงถึงผลกระทบต่อนตนเองและผู้อื่นที่จะตามมา

3.2.2 ด้านการสื่อสารที่ไม่เข้าใจกัน มีปัญหาในเรื่องของการมีความคิด ความเห็นที่ไม่ตรงกัน หรือสอดคล้องกัน เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูในแต่ละครอบครัว สภาพแวดล้อมโดยรอบที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดปัญหาในการสื่อสารที่คลาดเคลื่อนหรือเข้าใจที่ไม่ตรงกันจนนำไปสู่การเกิดปัญหาของความขัดแย้งขึ้นได้ สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือได้มีการให้ข้อมูล ความรู้ ที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน แต่สิ่งสำคัญที่สุดก็คือการเริ่มต้นจากตัวเองก่อนโดยการปรับตัว ปรับทัศนคติใน

การอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีจำนวนมากในสังคม และควรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการไม่เข้าไปก้าวร้าวหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้อื่นที่จะก่อให้เกิดผลเสีย และหน้าที่ที่สำคัญที่สุดในสังคมควรเริ่มจากหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดก่อน เพราะเมื่อเริ่มต้นจากตนเองดีแล้วก็จะส่งผลต่อสังคมโดยรวม

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และกระบวนการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา” ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมายของความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา พบว่า นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนาให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อตนเอง คือ การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย การรักษาคำพูดของตนเอง ส่วนความรับผิดชอบต่อสังคม นักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนาได้ให้ความหมายไว้ในแนวทางเดียวกัน คือ การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย การรักษาสาธารณะสมบัติ การเคารพในสิทธิของผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปัน เสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อนสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสา อินทร์บำรุง (2556) ได้ศึกษาการให้ความหมายความรับผิดชอบต่อสังคมของอาสาสมัครมูลนิธิกิจกรรมวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์ คือ การให้โดยไม่หวังผลตอบแทน ช่วยเหลือสังคมให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. ผลการศึกษากระบวนการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา พบว่า การแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนในการศึกษาเล่าเรียน และการให้ความสำคัญกับการตรงต่อเวลาส่วนการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนาจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของสังคม และมีจิตสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนิตา พุทธิฤกษ์ (2554) ได้ศึกษาการให้ความหมาย ที่มาของความหมาย รูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้สื่อข่าวท้องถิ่นประเภทหนังสือพิมพ์ กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบความรับผิดชอบต่อตนเอง คือ การปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ ส่วนรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ ที่ผู้ประกอบการอาชีพนักหนังสือพิมพ์ทุกคนจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้

3. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคแสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา เกิดจากการไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง การไม่รักษาคำพูดของตนเอง สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน คือ เกิดจากตัวของเราเองที่สามารถควบคุมการกระทำสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้แต่เลือกที่จะไม่ควบคุมจึงกลายมาเป็นปัญหาและอุปสรรค และการเกิดสถานการณ์ที่นอกเหนือความคาดหมายหรือสถานการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น เป็นกรณีที่เกิดจากปัจจัยภายนอก คือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่าง

ไม่คาดคิด เป็นสิ่งที่ตัวเราเองที่ไม่สามารถควบคุม อีกทั้งยังเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นจึงกลายเป็นปัญหาและอุปสรรค แต่ทั้ง 2 ปัจจัยที่เกิดขึ้นมาแล้วก็ควรหาวิธีการป้องกัน แก้ไขเพื่อไม่ให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำอีก ส่วนปัญหาและอุปสรรคแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายัฒนา เกิดจากการไม่มีจิตสำนึก การไม่เคารพกฎหมายและการสื่อสารความเข้าใจที่มึนงงกันไม่ตรงกัน ทั้ง 2 ปัจจัยเป็นสาเหตุหลักของปัญหาและอุปสรรคของจุดเริ่มต้นความขัดแย้งในการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างไรก็ตามปัญหาและอุปสรรคแสดงออกถึงความรับผิดชอบตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายัฒนานั้น ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของตัวนักศึกษาเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญทัย ใจทัน (2554) ได้ศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมายการทุจริตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า เมื่อทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ควรหาวิธีป้องกัน แก้ไขไม่ให้ปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นอีก โดยใช้คุณธรรมและจริยธรรม โดยการสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชนที่เริ่มต้นจากครอบครัว โรงเรียน สถาบันการศึกษา ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อสังคม ควรหาวิธีป้องกันแก้ไขไม่ให้ปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น โดยการใช้กฎหมายในการลงโทษผู้กระทำความผิด และควรใช้กฎหมายให้มีมาตรฐานและเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกลายัฒนา พบว่า การแสดงออกถึงความรับผิดชอบตนเอง นักศึกษามีความเข้าใจตัวเองได้เป็นอย่างดี แต่การรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษายังไม่มีความเข้าใจในการรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวมเท่าที่ควร ดังนั้น สถาบันดนตรีกลายัฒนา ควรที่จะเปิดการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีและมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นในการรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การทำประโยชน์หรือช่วยเหลือคนที่ด้อยโอกาสอยู่ในสังคมที่รอคอยความต้องการและความช่วยเหลือ การไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ ควรที่จะบรรจุเรื่องที่ใกล้ตัวของนักเรียนและนักศึกษาในการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมลงในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกชั้นปี เพื่อปลูกฝังความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกของนักเรียนหรือนักศึกษาที่จะไปเป็นอนาคตที่ดีของประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักเรียน เพื่อหาข้อสรุปด้านความรู้ความเข้าใจ แนวคิด ในการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเยาวชนไทยในการก้าวไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ขวัญฤทัย ใจทัน.(2554).“การให้ความหมายและที่มาของความหมายการทุจริตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์. (2554). วิจัยเชิงคุณภาพ ไม่ยากอย่างที่คิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: สถาบันนวัตกรรม การเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฉันทนา รัตนพลแสน. (2551). ความรับผิดชอบสำคัญอย่างไร. วารสารวิทยากร ปีที่ 107 ฉบับที่ 12 เดือนตุลาคม 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
- ชาย โพธิ์สีดา. (2549). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปณิดา พยุกฤช. (2554).“การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย รูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้สื่อข่าว ท้องถิ่นประเภทหนังสือพิมพ์ กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี”สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร. (2488) . พระราชดำรัสพระราชทาน แก่ประชาชนในวันฉลองรัฐธรรมนูญ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๘๘ ทางวิทยุกระจายเสียง เข้าถึงได้จาก <http://www.dek-d.com/board/view/1476247/>เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2558
- ไพศาล ภูไพบูลย์ และคณะ. (2552). หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.1.พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วันวิสา อินทร์บำรุง. (2556).“การให้ความหมายและที่มาของความหมาย รูปแบบ และการดำเนินกิจกรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมของอาสาสมัครมูลนิธิกิจกรรมวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์” สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันดนตรีกลายาวัฒนา. (2557).คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2557. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอ เอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.
- อรุณอ่อนสวัสดิ์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัย.พิมพ์ครั้งที่ 3. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.